

KIBÉDIEK

MEGJELENIK HAVONTA

lapja

CIFRA TÖRTÉNET

A doni katasztrófa Kibéd számára 80 éve kezdődött. Felkavaró érzelmeket ébreszt az emberben a háborúk emléke még akkor is, ha közvetlenül családtag nem halt meg a harctéren vagy a lágerekben. Mindenképpen kötelességünk elismeréssel tisztelni minden katonánk hősi helytállása előtt. Kötelességünk őket nem elfelejteni. Ennek legegyszerűbb módja, ha emlékezünk, az emlékeket életben tartjuk, megosztjuk másokkal is, főleg gyermekeinkkel, unokáinkkal.

Az emlék, melyet e történettel megosztok a DON folyó (Oroszország) mellett, 1942 nyarán lejátszódott eseményekhez fűződik. Ez volt a később doni katasztrófa néven emlegetett egyik legtöbb magyar áldozatot követelő harcok sorozata a II. világháborúban. A keleti frontnak a részére a Magyar Királyi Honvédség 2. Magyar Hadseregét (parancsnoka Jáni /Hautzinger/ Gusztáv) küldték a Voronyezstől délre található hidfők védelmére, melyek a Don folyó szinte 200 km hosszú bal-parti szakaszán helyezkedtek el Gremyache és Kosztoमारovo helységek között. A hidfők birtoklása a magyar és a német alakulatok mindennemű ellátásának biztosítékai voltak. Az oroszok ezt a vonalat igyekeztek uralni, és mindenáron védeni vagy visszafoglalni. A magyar hadsereg egységei általában német mellérendelésben működtek. Először a III. Hadtestet vetették be a német nyári offenzíva harcaiba. A hadtest azt a feladatot kapta, hogy 1942.06.28. - 1942.07.02. között, foglalja el az oroszoktól Tyim városát, majd elérve a Don folyót hidfőállást építsen ki. A parancsot teljesítette, de állományának elvesztette nagy részét.

A hadsereg IV. és VII. hadteste hónapokkal később fejezte be a frontra érkezést. Feladata az volt, hogy visszazerezze a három - még szovjet kézen levő - doni hidfőket, Uriv, Korotojak és Shchuche (oroszul - Щучье) települések környékén. Sajnos az egységek többszáz kilométerre tudtak csak lerakodni

a célpontoktól és hatalmas távolságot kellett gyalogolni a támadóhelyig. Ebben a fejezetben már érdekelt falunk is.

E történet főhőse Cifra Károly (nevét így jegyzik a hivatalos akták), tartalékos őrzető. Személyi adatai szerint 1919-ben született Szovátán. Anyai nagyszülei Kibédén pásztor emberek voltak, az édesanyja, Cifra Anna is itt született, és élt Károssal együtt. A nagyapja, Cifra Sándor siklódi, nagyanyja, Benedekfi Lidia kibédi származásúak voltak. Károly Kibédén élt, és Kibédről vonult be katonának 23 évesen. A rövidre szabott frontszolgálatot a Magyar Királyi Honvédség 2. Magyar Hadseregében, mint a IV. Hadtest 12. Hadosztály 38/1. zászlóalj tartalékos őrzetője teljesítette. Ilyen minőségben harcolt több száz bajtársával a Korotojak hidfő visszaszerzésért. Az a tény, hogy már 23 évesen őrzetőként szolgált, azt igazolja, hogy jó képességű, felelősségteljes hazafi volt. A családban különben már volt erre példa nem is egy. Sándor, a nagyapja első világháborús rokkant, az ő 23 éves Sándor fia (Károly nagybátyja), az első világháború egyik kibédi hősi halottja volt.

A háborúban és a háborúról született korabeli iratok, naplók, feljegyzések segítségével megtudhatjuk, valamelyest átérzhetjük az események súlyát, melyek szenvedéssel, borzalommal festik alá millió harcoló hőssé válásának útját, és örökös fájdalommal az el- és megsírató hátramaradtak életét.

Nézzük, halljuk a szemtanúkat:

„Augusztus 5-én a szovjetek támadást indítottak a korotojaki hidfőből az itt védekező 10. könnyűadosztály (k.ho.) ellen, amelyet vissza is szorítottak. Az ellentámadásra sietve bevetették az éppen beérkezett 12. k.ho.-t, amely 1000 km-es gyalogmenet után augusztus 7-én hajnali egykor ért a térségbe. A támadást ilyen körülmények között nem vállaló hadosztályparancsnokot (Illésházy Gábor vezérőrnagy) a helyszínen tartózkodó Jány leváltotta, és támadásra küldte a hadosztályt.

„Jány vezérezredes elhatározta, hogy augusztus 7-én az 1. páncélosadosztállyal szétzúzza az urivi hidfőben levő szovjet csapatokat, a beérkezőben levő 12. hadosztállyal pedig megtisztítja a korotojaki hidfőt. A gyenge páncélléhárítás miatt Csataj Lajos altábornagy, a IV. hadtest parancsnoka nem tartotta elegendőnek a Korotojaknál védő 10. hadosztály és a beérkezőben lévő 12. hadosztály erejét. Ezért javasolta, hogy az 1. páncélosadosztályt Uriv helyett Korotojaknál vessék be. Javaslatát a hadseregparancsnok elfogadta, s megbízta a 12. hadosztály és az 1. páncélosadosztály együttes támadásának vezetésével.”

A harcok súlyosságát mutatja, hogy ezekben az egész 38/II. zászlóalj és egy tüzéreg megsemmisült. A 12. hadosztály két nap alatt több mint 30%-os veszteséget szenvedett, és a további harcokból ki kellett

vonni. A 2. hadsereg parancsnoksága kivonta az arcvonalból az 1. páncélosadosztályt és a harc képtelen 12. hadosztályt, melynek 18/1. és 38/1. zászlóját 1942. augusztus 15-én nagy veszteségei miatt feloszlatta.

Czifra Károly a Korotojak melletti hídfő visszaserzéséért folyó harcokban, orosz földön, a Don kanyarnál védve a székely hazát, 1942. augusztus 13-án hősi halált halt. Mindössze 23 éves volt. Egyik érdekesség hogy veszteségi lapján legközelebbi hozzátartozójának Kibédén Geréb Dénes református tiszteletes van feltüntetve, akit 1943.01.18-án értesítettek Károly haláláról. A tiszteletes be is vezette az adatokat az idevonatkozó anyakönyvbe. Czifra Károly nevét őrzi a Don melletti rudkinói temető egyik gránittáblája (mellékelt kép) valamint a kibédi templomban található hősök emléktáblája is.

U.i. A hídfőt, a sok áldozat árán sem sikerült visszazerezni csak 1942. augusztus 28-án, még erőteljesebb harccal, még több emberrel és áldozattal.

CSASZAR JÁNOS	honv.	1919.02.25	-	1942.08.11
CSATO IMRE	honv.	1911.08.30	-	1942.08.12
CSENKI LÁSZLÓ	honv.	1909.12.06	-	1942.08.16
CSER JÁNOS	honv.	1916.02.03	-	1942.08.10
CSERTAN JÓZSEF	honv.	1914	-	1942.08.14
CSILLERI SÁNDOR	c.örv.	1917.09.08	-	1942.08.16
CSOKÁN SIMON	honv.	1914.08.16	-	1942.08.16
CSONTOS ELEMÉR	honv.	1922.09.27	-	1942.08.08
CSONTOS JÁNOS	honv.	1914.01.22	-	1943.01.15
CSUTKAI ERNŐ	bdgy.	1919.07.19	-	1942.08.10
CZIFRA KÁROLY	örv.	1919	-	1942.08.13
CZINKOCI ANTAL	honv.	1909.04.17	-	1942.08.16
CZIRAKI LÁSZLÓ	t.zis.	1905.03.26	-	1942.08.15
CZOMBOS JÁNOS	t.zis.	1920.03.07	-	1942.08.15
CZUBERA MIKLÓS	honv.	1914.05.11	-	1942.08.13
DARÓC JENŐ	honv.	1920.02	-	1942.08.15
DEÁK MIHÁLY	honv.	1915.06	-	1942.08.15
DEIN JÓZSEF	honv.	1907	-	03.16
DELL ANTAL	honv.	1909	-	03.10

Források szerint az 1942 július-augusztusi csatákban a 2. Magyar Hadsereg vesztesége közel 15000 fő, melyből legénység több mint 14000 fő volt (ebből a IV. hadtestté 3300 fő). A halottakat később exhumálták, és maradványaikat Rudkinóban, a gyűjtőtemetőben helyezték örök nyugalomra. E temetőben 1.267 gránittáblát helyezek el, melyekre a Don mellett elesett 12.595 magyar honvéd és munkaszolgálatos, illetve 44.331 eltűnt magyar katona nevét vésték fel (2015. adatok)

Az általam eddig fellelt dokumentumok

alapján egyértelműen csak Czifra Károlyról mondhatom el, hogy kibédiként megjárta a Don kanyar poklát. Hiteles dokumentumok hiányában másról nem állítható.

(Adatforrás: dr. Horváth Imre napló; www.delmagyar.hu/ Dombai Tünde, Horváth Ferenc, Szanka József, Négyesi Lajos kutatók; Hadtörténeti Intézet és Múzeum; donkanyar.gportal.hu; Kibédi Református Egyház e.iratai)

Borbély Emma,

a Kibédi Seprődi János Művelődési Egyesület elnöke

**Legyél népszámos,
jelentkezz kitöltésegítő
önkéntesnek!**

SEGÍTSD AZ ONLINE KI-TÖLTÉST 2022. MÁRCIUS 15. ÉS MÁJUS 15. KÖZÖTT!

A 2022-es romániai népszámlálás egyik pozitív változása, hogy végre önállóan, az interneten keresztül is kitölthetjük a kérdőívet.

Elhez azonban sokaknak segítségre lesz szüksége, a kérdések megválaszolása ugyanis még magyar nyelven is bonyolultnak tűnhet, ha az embernek nincs kellő gyakorlata az internetes kérdőívek vagy űrlapok kitöltésében.

BENNE VAGY?

Ha benne vagy a 15%-ban és szívesen segítesz másoknak, legyél te is népszámos: jelentkezz kitöltésegítő önkéntesnek!

2021 DECEMBER 31 -IG BEFIZETETT ADÓK SZÁZALÉKBAN:

MAGÁNSZEMÉLYEKTŐL

JOGI SZEMÉLYEKTŐL

Épületre - 70%

Épületre - 101%

Belterületre - 60%

Területre - 66%

Külterületre - 55 %

Járműre - 96%

Járműre - 49%

Szemétdíj -43%

Szemétdíj -60%

Őrségdíj - 39%

Őrségdíj - 53 %

Bérletdíj - 96%

ÖKUMENIKUS IMAHÉT PROGRAMJA 2022. I. 31- II. 6.

Hétfő	Nagy-Vajda Levente	(Backamadaras)
Kedd	Kovács Tibor	(Mezőpanit)
Szerda	Veress József adventista	(Marosvásárhely)
Csütörtök	Márton István	(Szövérd)
Péntek	Rád András	(Alsóbölkény)
Szombat	Márton Zoltán-Barna	(Apanagyfalu)
Vasárnap	Les Júlia	(Marosvásárhely)

Minden alkalom 18:00 órakor kezdődik a református templomban, szeretettel várunk minden kedves érdeklődőt ezekre az alkalmakra!

Minden nap 20 perccel az istentisztelet előtt a Felszögből és az Alsözögből felveszi egy autó az időseket, betegeket.

Szerkesztő: A kibédi RMDSZ-frakció

